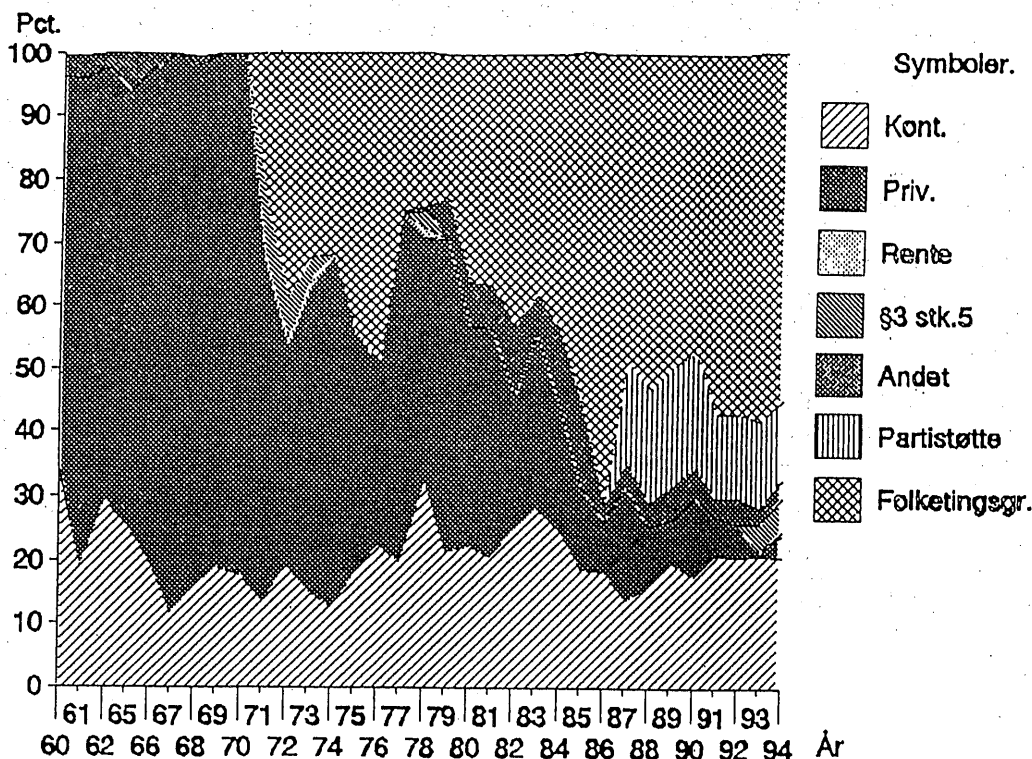

Figur 10. Det radikale Venstres hovedkontors indtægtsprofil 1960-94

Kilde: Bille: *Partier i forandring* (under udarbejdelse).

6. Er partierne – og demokratiet – i krise?

Det generelle fald i medlemstal og den generelt stigende afhængighed af statslig finansiering er fakta, som ikke lader sig diskutere. Det er så vores vurdering, at medlemstallene vil falde ydeligere – om end måske kun langsomt – også selv om enkelte partier i kortere eller lidt længere perioder vil være i stand til at fremvise medlemsfremgang i forhold til, hvad medlemstallet er nu.

Blandt konsekvenserne af den større økonomiske uafhængighed af såvel medlemsbidrag som tilskud fra både private og organisationer er dels en større frihed (ikke bare formelt, men også reelt) til at træffe de beslutninger, partierne i givne situationer mener er de rigtige, dels en mulighed for en højere grad af professiona-

lisme i varetagelsen af en række af partiernes klassiske opgaver. Her tænker vi især på mobilisering og socialisering (vælger- og medlemsarbejde og -pleje), politisk målformulering (såvel ved hjælp af medlemmer og ikkemedlemmer som ved hjælp af diverse tænketanke og eksperter) og rekruttering og træning af den politiske ledelse.

Denne stigende professionalisering burde i princippet give partierne øget mulighed for at matche indflydelse fra de øvrige politiske aktører (jf. p. 1.). Spørgsmålet er dog, om omkostningerne – i form af manglende folkelig opbakning og legitimitet på grund af det lave medlemstal, selv om valgdeltagelsen endnu er høj – er så store, at partierne af den grund generelt vil miste momentum i de kommende år.